

Skriftlig spørsmål fra Cato Brunvand Ellingsen (SV) til helse- og omsorgsministeren

Dokument nr. 15:1325 (2022-2023)

Innlevert: 10.02.2023

Sendt: 13.02.2023

Besvart: 21.02.2023 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål

Cato Brunvand Ellingsen (SV): Kan helseministeren bekrefte at også mennesker med nedsatt funksjonsevne, inkludert barn og deres familier, med mer eller mindre omfattende behov for bistand i hverdagen for å leve liv i tråd med egne ønsker og verdier, også skal kunne velge bosted, og hvor og med hvem de skal bo, på lik linje med andre, og ikke må bo i en bestemt boform?

Begrunnelse

Helsepersonellkommissjonen skriver i sin NOU (2023:4 Tid for handling) at det fra et «personellperspektiv kan være mer hensiktsmessig å yte tjenester til disse pasientene og brukerne i omsorgsboliger eller andre større enheter som gir mulighet til bedre ressursutnyttelse».

I meld. St. 8 (2022-2023) ser regjeringen med bekymring på samlokalisering og mener dette «kan bidra til ytterlegare institusjonalisering når tenestene den enkelte får, er knytte til bustaden heller enn til den enkelte som bur der. Ei slik organisering kan skape administrerte liv og liten grad av sjølvråderett i kvardagen», samtidig som regjeringen, i motsetning til denne bekymringen, i samme melding også vil «få til eit betre samarbeid gjennom samlokalisering».

Artikkel 19 i CRPD er tydelig på at mennesker med nedsatt funksjonsevne har «anledning til å velge bosted, og hvor og med hvem de skal bo, på lik linje med andre, og ikke må bo i en bestemt boform», og at de skal ha «tilgang til ulike støttetjenester i eget hjem» og «den personlige bistand som er nødvendig for å kunne bo og være inkludert i samfunnet og for å hindre isolasjon eller segregering» Det helsepersonellkommissjonen skriver fremstår i motstrid mot CRPD som Norge har forpliktet seg til å følge, og det kan synes som om CRPD ikke er lagt til grunn for deres vurderinger. Signalene fra regjeringen om samlokalisering fremstår uklare.

På denne bakgrunn er det behov for avklaring fra regjeringen.

Svar

Ingvild Kjerkol: Personer med funksjonsnedsettelse skal kunne velge hvor de vil bo, og jeg vil understreke at regjeringen vil at personer med nedsatt funksjonsevne, på lik linje med andre, skal kunne velge hvor og hvordan de bor. Dette er slik det følger av Meld. St. 8 (2022–2023) og den nasjonale strategien for den sosiale boligpolitikken «Alle trenger et trygt hjem (2021–2024)».

I begrunnelsen viser representanten Bruncand Ellingsen til forslag fra Helsepersonell-kommisjonens rapport (NOU 2023:4) som signaliser fra regjeringen. Jeg vil derfor tydeliggjøre at forslagene i kommisjonens rapport står for utvalgets regning og utvalget har bestått av uavhengige medlemmer. Rapporten er nå sendt på høring og jeg vil sammen med mine kollegaer ta stilling til hvordan den skal følges opp.

Norge ratifiserte FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i 2013 og er dermed forpliktet til å følge konvensjonens bestemmelser, herunder artikkel 19 om retten til å velge bosted og å ikke måtte bo i en bestemt boform.

Regjeringen vil føre en aktiv boligpolitikk som skal bidra til å utjevne sosiale og geografiske forskjeller i boligmarkedet. Vi har for eksempel sørget for at flere kan gå fra leie til eie med startlån, ved at Husbankens låneramme er økt med 2 milliarder kroner siden vi tiltrådte. Jeg kan også opplyse om at Kommunal- og distriktsdepartementet arbeider med en stortingsmelding om en helhetlig boligpolitikk. Der vil etablering i boligmarkedet være et sentralt tema.

Stortinget

Postboks 1700 Sentrum

0026 Oslo

postmottak@stortinget.no

Sentralbord: 23 31 30 50

Ansvarlig redaktør: Mona Mortensen Krane

Nettredaktør: Lars Henie Barstad